

Súd: Krajský súd Bratislava
Spisová značka: 11CoP/163/2022
Identifikačné číslo súdneho spisu: 1514225990
Dátum vydania rozhodnutia: 28. 06. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Blanka Podmajerská
ECLI: ECLI:SK:KSBA:2022:1514225990.3

Uznesenie

Krajský súd v Bratislave v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Blanky Podmajerskej a členiek senátu Mgr. Patrície Železníkovej a Mgr. Aleny Čakváriovej, vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa: W. W., nar. XX.XX.XXXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce sociálnych vecí a rodiny Bratislava, so sídlom Vazovova 7/A, Bratislava, dieťa rodičov: matka E.. P. W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, T., zastúpená JUDr. Denisou Jánošíkovou, advokátkou so sídlom Klincová 35, Bratislava, IČO: 31 796 737 a otec O.. T. W., nar. XX.XX.XXXX, bytom R. XX, T., za účasti Okresnej prokuratúry Bratislava V, so sídlom Prokofievova 4, Bratislava a Úradu komisára pre deti, so sídlom Odborárske námestie 3, Bratislava, v konaní o zmenu úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletému dieťaťu, na odvolanie matky a otca proti uzneseniu Okresného súdu Bratislava V zo dňa 05.04.2022, č.k. 22P/81/2014-1398, jednomyseľne takto

rozhodol:

Uznesenie súdu prvej inštancie sa potvrdzuje.

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov odvolacieho konania.

odôvodnenie:

1. Okresný súd Bratislava V v uznesení zo dňa 05.04.2022, č.k. 22P/81/2014-1398:

- priznal štátu nárok na náhradu trov v plnom rozsahu, a to v pomere 50 % zo vzniknutých trov voči každému z rodičov maloletej (výrok I.),

- otcovi: O.. T. W., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom R. XX, T., uložil povinnosť zaplatiť titulom výdavkov spojených s vykonaním dôkazov na účet Okresného súdu Bratislava V sumu 1.072,45 eur, a to v lehote 90 dní odo dňa doručenia uznesenia (výrok II.),

- matke: E.. P. W. A., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom M. XX, T., uložil povinnosť zaplatiť titulom výdavkov spojených s vykonaním dôkazov na účet Okresného súdu Bratislava V sumu 1.572,45 eur, a to v lehote 180 dní odo dňa doručenia uznesenia (výrok III.),

- žiadnemu z účastníkov nepriznal nárok na náhradu trov prvoinštančného a odvolacieho konania (výrok IV.).

2. Rozhodnutie súd prvej inštancie právne odôvodnil § 251, § 253, § 258 ods. 1, § 259, § 391 ods. 2, 3, § 396 ods. 1, 3, zákona č. 160/2015 Z.z. Civilný sporový poriadok (ďalej „C.s.p.“), čl. 3 ods. 1, 2, § 49 ods. 1, 2, § 57, § 58 zákona č. 161/2015 Z.z. Civilný mimosporový poriadok (ďalej „C.m.p.“), a vecne tým, že v danom prípade bolo zo štátnych finančných prostriedkov vyplatené znalečné v celkovej výške 3.844,49 eur z dôvodu vykonaného znaleckého dokazovania, ktoré bolo nariadené v

záujme maloletej, s prihladnutím na obsah podaní a vyjadrení obidvoch rodičov, ako aj s ohľadom na ich postoje k situácii vzniknutej v rodine, pričom išlo o vykonanie dôkazu za účelom objektívneho preskúmania sporných otázok týkajúcich sa maloletej. Keďže rozhodovanie o trovách štátu v takomto prípade nie je upravené v Civilnom mimosporovom poriadku ani v Civilnom sporovom poriadku, musel postupovať v súlade s čl. 4 C.s.p. a čl. 3 C.m.p., v zmysle ktorých by mal sudca rozumne dotvoríť absentujúcu právnu úpravu. Uviedol, že štát má právo na náhradu trov, ktoré platil, avšak iba proti účastníkovi, u ktorého nie sú predpoklady na oslobodenie od súdnych poplatkov, zohľadniac pomer úspechu v konaní a dôvod vzniku týchto trov. Na strane matky opakovane prehodnocoval jej majetkové pomery s ohľadom na ňou podané odvolanie proti jej povinnosti zložiť preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom, ako aj jej žiadosť o oslobodenie od súdnych poplatkov, pričom bolo preukázané, že u matky neexistujú pomery odôvodňujúce jej oslobodenie od súdnych poplatkov, či už celkom, alebo sčasti, keď vyjadrenia matky o jej zložitej finančnej situácii (jej zhoršený zdravotný stav, vysoké doplatky na lieky a zdravotnícke pomôcky či skutočnosť, že platba za krúžky a mimoškolské aktivity maloletej je výlučne na jej pleciach), zostali napriek jej právnomu zastúpeniu iba v rovine jej tvrdení, ktoré nijako nezdokladovala ani nepreukázala. Zohľadnil tiež skutočnosť, že trovy štátu v prejednávanej veci predstavujú odôvodnené a účelne vynaložené výdavky, ktoré by vznikli v konaní v súvislosti s uplatňovaním alebo bránením práva priamo rodičom, pokiaľ by ich zaviazal zložiť preddavky na trovy znaleckého dokazovania. Znalecké dokazovanie nariadil z vlastného podnetu v záujme maloletej, a teda aj v záujme obidvoch jej rodičov. Vzhľadom na to, že nepovažoval za účelné ani hospodárne, aby náklady vynaložené na zabezpečenie dôkazu zostali na ťarchu štátu, s prihladnutím na § 49 ods. 3 C.m.p. každého z rodičov zaviazal povinnosťou uhradiť znalečné v celkovej výške 3.844,49 eur z jednej polovice, pričom u otca ide (po zohľadnení ním zaplatených preddavkov vo výške 350 eur a 500 eur) o sumu 1.072,45 eur, a u matky (po zohľadnení ňou zaplateného preddavku v sume 350 eur) o sumu 1.572,45 eur. S prihladnutím na princípy všeobecnej spravodlivosti, ako aj v záujme dosiahnutia rozumného usporiadania procesných vzťahov zaviazal obidvoch rodičov nahraďiť náklady, ktoré vznikli štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním nariadeným v záujme všetkých účastníkov konania, keďže ani u jedného z rodičov sa nezistili podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov (obaja rodičia sú ekonomicky činní, iné vyživovacie povinnosti okrem maloletej nemajú), pričom obidvom rodičom poskytol lehotu na plnenie podstatne dlhšiu než obvyklú (tri dni) v súlade s § 232 ods. 3 C.s.p. v spojení s § 234 ods. 2 C.s.p. tak, aby mali dostatok času na akumulovanie finančných prostriedkov. S ohľadom na skutočnosť, že matke zostáva zaplatiť štátu vyššiu sumu ako otcovi (doposiaľ nezložila preddavok vo výške 500 eur), poskytol jej dlhšiu lehotu, a to aj s poukazom na jej opakované žiadosti o úhradu trov vo forme splátok. Neprihliadol ani na námietku matky, že iniciátorom konania bol otec, ktorý by mal znášať trovy konania v plnej výške. V tejto súvislosti podotkol, že aj keď matka nepodala návrh, neznamená to, že nezapríčinila vznik a daný priebeh konania, keďže ide o konanie vo veci starostlivosti súdu o maloleté dieťa. Na danú námietku matky neprihliadol aj s ohľadom na obsah spisového materiálu a odôvodnenie rozsudku vo veci samej. Tvrdenie matky, že ustanovený znalec je evanjelický kňaz, a z tohto dôvodu mal by byť v danom konaní vylúčený, nepovažoval za relevantné pre rozhodovanie o výške náhrady trov konania. V predmetnom konaní navyše rozhodol, že znalec nie je vylúčený, pričom matka vzniesla námietky voči znalcovi až po tom, ako výsledok znaleckého dokazovania nebol v súlade s jej predstavami. Vo vzťahu k výhradám matky týkajúcim sa vyúčtovania znaleckého znalcom poukázal na skutočnosť, že matka nepodala proti žiadnemu z uznesení o priznaní znaleckého znalcovi odvolanie, resp. sťažnosť, a súčasne nijakým spôsobom nepreukázala, v čom malo spočívať neoprávnené vykazovanie znaleckého. S poukazom na čl. 6 C.m.p. nemohol vyhovieť ani žiadosti matky, aby jej boli trovy konania za znaleckú činnosť odpustené, resp. aby bol na ich úhradu zaviazaný otec, keďže trovy spojené so znaleckým dokazovaním v konaniach vo veciach starostlivosti súdu o maloleté deti je potrebné považovať za de facto spoločné trovy obidvoch rodičov, na ktorých sa majú podieľať rovnomerne podľa podielu ich účastníctva, t.j. v pomere 1:1. Zohľadňujúc skutočný stav vyplývajúci z vykonaného dokazovania konštatoval, že trovy štátu v súvislosti so znaleckým dokazovaním vznikli z dôvodu konania obidvoch rodičov, a teda plnú ťarchu náhrady trov konania štátu nemôže niesť iba otec, keď je nesporné, že maloletá sa nachádzala v dlhoročnom konflikte rodičov, ktorí napriek snahe všetkých zúčastnených odborníkov a inštitúcií neboli schopní dospieť k urovnaniu vzájomných konfliktov, z ktorého dôvodu bolo rodičom nariadené aj výchovné opatrenie. O trovách konania rozhodol podľa § 52 C.m.p. konštatujúc, že Civilný mimosporový poriadok generálne vylučuje nárok účastníkov na náhradu trov v mimosporových konaniach s výnimkami ustanovenými v zákone. S ohľadom na okolnosti daného prípadu, ako aj spravodlivé riešenie vzájomných vzťahov oboch rodičov ani jednému z nich nepriznal nárok na náhradu trov konania, a to tak v prvoinštančnom, ako aj odvolacom konaní.

3. Proti výroku III. uznesenia súdu prvej inštancie podala v zákonnej lehote odvolanie matka namietajúc, že súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, napadnuté rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci, a súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci (§ 365 ods. 1 písm. f), h) C.s.p., § 62 ods. 1 C.m.p.). Uviedla, že od posledného posudzovania jej pomerov na účely jej oslobodenia od poplatkovej povinnosti u nej došlo k zmene pomerov, ktoré aktuálne odôvodňujú jej oslobodenie od súdnych poplatkov, a to tým, že ukončila svoj partnerský vzťah, spolu s maloletou sa v septembri 2021 presťahovala do prenajatého bytu na adrese T. XX, T. s nákladmi vo výške 480 eur mesačne (vrátane nákladov na energiu), pričom prenajímateľovi zároveň uhradila finančnú zábezpeku vo výške 480 eur. Uviedla, že pracuje na daňovom úrade s čistým mesačným príjmom v sume 1 100 eur (podľa zákona č. 35/2019 Z.z. o finančnej správe nemôže mať iný pracovný pomer) a zároveň poberá invalidný dôchodok vo výške 200 eur, je vedená v niekoľkých odborných ambulanciách, musí dodržiavať predpísanú diétu, a trpí rôznymi polyvalentnými alergiami, pričom jej mesačné náklady predstavujú cca 1.085 eur (z toho náklady na lieky tvoria sumu cca 200 eur mesačne, a náklady na zdravotnú starostlivosť sumu cca 100 eur mesačne). Maloletá je aktuálne žiačkou 6. ročníka základnej školy, navštevuje keramický a spevácky krúžok, trpí histamínovou a laktózovou intoleranciou (užíva Laktazam, Daosin a probiotiká), problémami s chrbticou, uložením panvy a chôdzou (má zvýšené náklady na obuv, ortopedické vložky do topánok a pod.), a má suchý typ pokožky s nábehom na atopiu (potrebuje kozmetické prípravky a krémy), pričom mesačné náklady maloletej predstavujú sumu cca 900 eur, resp. minimálne 750 eur mesačne. Väčšinu nákladov maloletej uhradza bez akejkoľvek participácie otca (náklady na krúžky či športové vybavenie), a topánky musí maloletej nakupovať vždy dvojmo z dôvodu, že otec jej ňou zakúpené kvalitné oblečenie či obuv pri striedaní starostlivosti o maloletú nevracia. Matka uviedla, že vzhľadom na výšku nákladov maloletej a jej vlastných nákladov je zrejmé, že jej príjem nepostačuje na ich úhradu, finančne jej vypomáha rodina, a jej aktuálne pomery jej neumožňujú nahradiť trovy štátu vo výške 1.572,45 eur v lehote 180 dní bez toho, aby sa ocitla v existenčných problémoch či v stave hmotnej núdze, a aby neohrozila uspokojovanie potrieb maloletej. Je spoluvlastníčkou nehnuteľnosti, ktorú však na základe vydaného predbežného opatrenia nie je oprávnená užívať, a táto je aktuálne predmetom konania o vyporiadanie jej bezpodielového spoluvlastníctva s otcom, pričom ona samotná znáša náklady súvisiace s úhradou dane z danej nehnuteľnosti vo výške cca 31 eur ročne, nedisponuje žiadnym iným nehnuteľným majetkom, nevlastní motorové vozidlo (užíva staré motorové vozidlo, ktorého vlastníkom je jej otec), ani iné hnuťelné veci väčšej hodnoty. Súd prvej inštancie sa podľa názoru matky v napadnutom rozhodnutí nedostatočným spôsobom vysporiadal s jej námietkami vo vzťahu k znaleckému úkonu vykonanému znalcom Mgr. Balkom, ku ktorým sa nevyjadril, a nevykonal žiadnu nápravu ňou namietaných zistení, a mala za nesprávne, aby bola zaviazaná nahradiť trovy, ktoré štát vynaložil za znalecký úkon vykonaný znalcom Mgr. Balkom, ktorý fanaticky ochraňoval v konaní otca, znevažoval a dehonestoval ju, obsahoval subjektívne vyjadrenia znalca, vykazoval formálne vady, bol nepreskúmateľný, neverifikovateľný, neodborný a účelový, neobsahoval aplikáciu všeobecne prístupných záverov o sexuálne zneužívaných deťoch a ich správania sa k agresorovi. Matka namietla oprávnenie znalca Mgr. Balka vyhotovovať znalecké posudky u maloletých detí v civilných konaniach, keď v zmysle Inštrukcie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 7/2009 zo dňa 29.03.2009 o organizácii a riadení znaleckej, tlmočnickej a prekladateľskej činnosti môže vykonávať znalecké posudzovanie v občianskoprávných konaniach, najmä vo vzťahu k rozvodovým konaniam, úprave styku dieťaťa s rodičmi a problémom ohľadne prisúdenia dieťaťa do výchovnej starostlivosti jedného z rodičov výlučne súdny znalec z odboru psychológia, odvetvie poradenská psychológia (s doložením rozhodnutia Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky zo dňa 17.04.2020, č. 16229/2020/153). Ustanovený znalec Mgr. Balko, ktorý v čase vykonania znaleckého úkonu bol zapísaný ako znalec z odvetvia klinická psychológia detí a klinická psychológia dospelých, nebol oprávnený vykonať znalecké dokazovanie a vyjadrovať sa k otázkam týkajúcim sa vhodného modelu starostlivosti o maloletú, na základe čoho bola nútená zabezpečiť si ďalšie znalecké posudky, ktorými boli závery znalca Mgr. Balka spochybnené, resp. vyvrátené, a teda jej vznikli náklady, ktoré by nemusela vynaložiť, ak by súd prvej inštancie ustanovil znalca v súlade s citovanou inštrukciou. Konaním znalca Mgr. Balka s najväčšou pravdepodobnosťou došlo aj k porušeniu zákona č. 382/2004 Z.z. o znalcoch, tlmočníkoch a prekladateľoch v platnom znení, keďže znalec mal oznámiť súdu prvej inštancie svoj vzťah k veci, čo Mgr. Balko neurobil (znalec Mgr. Balko v čase svojho ustanovenia okrem znaleckej činnosti pôsobil ako evanjelický kňaz, ktorá skutočnosť mohla ovplyvniť závery znaleckého dokazovania z dôvodu, že rodičia maloletej sú rozvedení, a súčasne mala zásadný vplyv na výšku trov, ktoré v konaní vznikli). V

odvolacom návrhu matka navrhla, aby odvolací súd uznesenie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na nové rozhodnutie.

4. Proti uzneseniu súdu prvej inštancie podal v zákonnej lehote odvolanie otec namietajúc, že súd prvej inštancie konal svojvoľne a nespravodlivo, a poškodil ho uložením rozdielnej lehoty na náhradu trov konania oproti matke bez toho, aby na to existoval objektívny dôvod. Mal za to, že súd prvej inštancie k danému rozhodnutiu dospel nesprávnym právnym posúdením veci, bez náležitého dokazovania a zisťovania aktuálnej situácie strán, poukazujúc na okolnosti spreď viac ako 4 rokov. Poukázal na skutočnosť, že obaja rodičia sú zamestnaní, matka navyše poberá invalidný dôchodok, pričom má dostatok finančných prostriedkov na to, aby si v iných súdnych konaniach platila právneho zástupcu. Upozornil, že rozdiel vo výške náhrady trov uloženej rodičom je spôsobený výhradne tým, že matka v minulosti nerešpektovala výzvu na zloženie zálohy, ktorú od nej súd prvej inštancie doposiaľ bezdôvodne nevymáhal. Súd prvej inštancie otca opakovane svojvoľne poškodzuje, hoci si ako jediný splnil svoju povinnosť už v minulosti, a súdom prvej inštancie určenú zálohu zložil. Za neakceptovateľné, svojvoľné a neobhájiteľné považoval uloženie lehôt na zaplatenie trov v dĺžke 90 dní pre neho oproti 180 dňom (dvojnásobok) pre matku, hoci rozdiel v hodnote náhrady trov konania dvojnásobným nie je (1.072,45 eur oproti 1.572,45 eur), čím súd prvej inštancie matku zvýhodnil. V odvolacom návrhu otec navrhol napadnuté uznesenie v plnom rozsahu zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie.

5. Otec vo vyjadrení sa k odvolaniu matky poukázal na skutočnosť, že matka predložila nesúvisiace rozhodnutie Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky týkajúce sa iného znalca a iného konania. Upozornil, že matka je v predmetnom konaní zastúpená právnym zástupcom, znalecké posudky vypracované súdom prvej inštancie ustanoveným znalcom adekvátne nenapadla ani nevzniesla požiadavku na kontrolný znalecký posudok, pričom súd prvej inštancie, ako aj odvolací súd sa s námietkami matky adekvátne vysporiadali. Zdôraznil, že matke uložená náhrada trov je v aktuálnej výške z dôvodu, že matka v minulosti nerešpektovala súdom prvej inštancie uloženú povinnosť zložiť zálohu. Poprel tvrdenia matky o chorobách maloletej (histamínová a laktózová intolerancia, problémy s chrbticou a panvou, atopia), čo preukazuje zdravotná dokumentácia maloletej, pričom Laktazan a Daosin sú voľnopredajné lieky, ktoré maloletá (ak vôbec) užíva výhradne na základe svojvôle matky. Vzhľadom na zverenie maloletej do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov považoval matkou vyčíslenú výšku nákladov na maloletú v sume 900 eur za nereálnu, pričom matka na inom mieste svojho odvolania uvádza sumu 750 eur. Podotkol, že matka v tomto smere nepredložila žiadne relevantné dôkazy (napr. faktúry, prevody, bločky za deklarované krúžky). Skutočnosť, že matka väčšinu nákladov na maloletú uhrádza bez jeho participácie považoval za logickú, keďže v rámci striedavej osobnej starostlivosti sa matka obdobne nijakým spôsobom nepodieľa na jeho nákladoch na maloletú v čase, keď je táto v jeho starostlivosti (on sám maloletej hradí iné krúžky a aktivity, športové a turistické vybavenie na skauting, skautské tábory, výlety, ako aj oblečenie, bývanie, cestovanie, vreckové či mobil). Spochybnil tiež výšku osobných nákladov matky v sume 1.085 eur mesačne s tým, že matka vo svojom aktuálnom návrhu na zmenu osobnej starostlivosti o maloletú vedenom pod sp.zn. 68P/39/2022 uvádza svoje mesačné náklady vo výške 500 eur, pričom v deklarovanych výdavkoch nespomína, že si aktuálne platí právneho zástupcu v piatich súdnych konaniach. V súvislosti s matkou vyčíslenými doplatkami liekov a zdravotníckych pomôcok uviedol, že štandard je plne krytý zdravotným poistením (inzulínová pumpa, inzulín), pričom matka v zmysle predloženého výpisu z elektronickej zdravotnej karty za obdobie posledných 24 mesiacov uhradila zo svojich prostriedkov iba sumu 12,39 eur. Namietal tiež matkou deklarované náklady na auto do zamestnania vo výške 180 eur mesačne, hoci ňou prenajatý byt sa nachádza na adrese T. XX v T., a pracuje na R. ulici v T., pričom zároveň preukazuje zaplatenie 100 eur dopravnému podniku (ako zdravotne ťažko postihnutá osoba má 50% zľavu z cestovného). Matka napriek vysokoškolskému vzdelaniu pracuje na mieste, na ktoré postačuje stredoškolské vzdelanie, prenajíma si byt od známej, hoci jej rodičia, ktorí jej formálne pomáhajú, vlastnia trojizbový byt, v ktorom žijú sami dvaja. S ohľadom na množstvo nadštandardných, neefektívnych, účelových a fiktívnych výdavkov matky pokladal za zrejmé, že neexistuje objektívny dôvod na to, aby jej boli trovy konania odpustené. O nehnuteľnosť, ktorú majú s matkou v bezpodielovom spoluvlastníctve manželov, sa matka nijako nestará ani nespláca ich spoločný úver, kým on sám uhrádza splátku úveru vo výške 380 eur, zálohový predpis a elektrinu sumou 225 eur a TV a internet sumou 30 eur, pričom v rámci vyporiadania ich bezpodielového spoluvlastníctva manželov si matka nárokuje polovicu z aktuálnej trhovej hodnoty danej nehnuteľnosti. Ani matkou tvrdená absencia úspor túto podľa jeho názoru nezbavuje povinnosti

uhradiť trovy konania, ktoré vznikli de facto z dôvodu jej obštrukcií, bránenia mu v styku s maloletou, a krivých obvinení zo sexuálneho zneužívania maloletej, pričom matka pred trestným súdom priznala spáchanie trestného činu marenia výkonu úradného rozhodnutia. Matkou objednaní znalci vychádzali pri vypracovaní súkromných znaleckých posudkov výlučne z ňou prezentovaných informácií bez toho, aby sa oboznámili so súdnymi spismi, ako aj bez interakcie s ním a maloletou. Námietku matky týkajúcu sa skutočnosti, že znalec je evanjelický kňaz, považoval za nepodloženú a v kontraste s tým, že práve matka bez jeho vedomia nechala maloletú pokrstiť katolíckou cirkvou, absolvovala s ňou prípravu na prvé sväté prijímanie, a trvala na tom, aby maloletá navštevovala v rámci školy náboženstvo.

6. Odvolací súd preskúmal vec, v ktorej nie je viazaný rozsahom a dôvodmi odvolania podľa § 65, § 66 C.m.p., bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 378 ods. 1, § 385 ods. 1 C.s.p. a dospel k záveru, že odvolaniam oboch rodičov nemožno vyhovieť.

7. Podľa § 2 ods. 1 C.m.p. na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

8. Podľa § 387 ods. 2 C.s.p. ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

9. Odvolací súd sa v celom rozsahu po skutkovej a právnej stránke stotožňuje s dôvodmi uznesenia súdu prvej inštancie vzťahujúcimi sa k výrokom o trovách štátu (t.j. výrokom I., II. a III.), v ktorom súd prvej inštancie dostatočne zodpovedal na v konaní nastolené skutkové a právne otázky, majúce pri rozhodovaní o trovách štátu podstatný význam. S poukazom na uvedené sa v tomto rozhodnutí obmedzuje len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, a len v záujme vyporiadania sa s odvolacími námietkami otca a matky dodáva nasledovné (§ 387 ods. 2 C.s.p.).

10. V konaniach podľa Civilného mimosporového poriadku je povinnosť platiť trovy konania založená na záujmovej zásade. Znamená to, že priebežne počas celého konania si každý účastník sám zo svojho platí všetky trovy konania, ktoré vznikajú osobne jemu alebo jeho zástupcovi. Trovami v tomto prípade rozumieme to, čo spadá pod dikciu ustanovenia § 251 C.s.p., ako aj § 47 a 48 C.m.p. Trovy dôkazu začleňujeme medzi trovy konania v súlade s ustanovením § 251 C.s.p. Najčastejšími trovami dôkazov sú svedočné (§ 258 ods. 1 C.s.p.), znalečné (§ 253 ods. 2, § 260 C.s.p.) a náhrada účelne vynaložených hotových, preukázaných a uplatnených výdavkov tretej osoby, ktorej súd uložil pri dokazovaní nejakú povinnosť, najmä aby predložila listinu (§ 259 C.s.p.). Trovy, ktoré sa spájajú s vykonaním dôkazného prostriedku platí v súlade s ustanovením § 49 ods. 1 C.m.p. ten, komu v konaní vznikajú. Výnimku predstavujú len trovy, ktoré v súlade s daným ustanovením platí štát. Štát platí odmenu notára a jeho hotové výdavky pri likvidácii dedičstva v rozsahu, v akom výťažok z likvidácie nepostačuje na úhradu odmeny notára a jeho hotových výdavkov, v prípade predĺženého dedičstva, v prípade, že dedičské konanie bolo zastavené pre nemajetnosť (§ 50 ods. 3 a 4 C.m.p.), tlmočné spojené s právom účastníka konať vo svojej materčine (§ 155 ods. 3 C.s.p.), trovy dôkazov v konaní o spôsobilosti na právne úkony (§ 251 ods. 1 C.m.p.) a trovy dôkazov v konaní o prípustnosti prevzatia a držania v zdravotníckom zariadení (§ 271 C.m.p.). Od vyššie uvedených prípadov musíme odlíšiť situácie, keď trovy konania síce platí štát, avšak v rozsahu ustanovenia § 57 C.m.p. môže žiadať o ich náhradu. Môže ísť napríklad o situácie, keď bolo nariadené znalecké dokazovanie vo veciach starostlivosti súdu o maloleté dieťa, avšak ani jeden z účastníkov nezložil preddavok na trovy tohto dôkazu. Predtým ako dôjde k vykonaniu dôkazného prostriedku, môže súd uložiť účastníkovi, aby zložil preddavok na trovy dôkazu, pričom ide o fakultatívnu možnosť súdu.

11. V posudzovanej veci z obsahu spisu vyplýva, že súd prvej inštancie uznesením zo dňa 02.04.2015, č.k. 22P/81/2014-153 nariadil znalecké dokazovanie z odboru psychológia, odvetvie klinická psychológia dospelých a klinická psychológia detí, ktorého vykonaním poveril súdneho znalca

Mgr. Martina Balka, a to s ohľadom na priebeh konania a závažné skutočnosti, ktoré vyšli najavo z výpovedí účastníkov. Súdnemu znalcovi Mgr. Martinovi Balkovi bolo priznané znalečné uznesením zo dňa 04.09.2015, č.k. 22P/81/2014-267 vo výške 1.593,89 eur za vypracovanie Znaleckého posudku č. 9/2015 zo dňa 31.08.2015 (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 14.10.2015), a uznesením zo dňa 04.12.2015, č.k. 22P/81/2014-352 vo výške 66,40 eur za podanie ústneho vysvetlenia znaleckého posudku (uznesenie nadobudlo právoplatnosť dňa 06.01.2016); v oboch prípadoch bolo znalečné vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov.

12. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 09.02.2016, č.k. 22P/81/2014-453, v spojení s potvrdzujúcim uznesením Krajského súdu v Bratislave zo dňa 20.04.2020, č.k. 11CoP/443/2019-1346 (v časti preddavku uloženého matke) nariadil doplnenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológia Mgr. Martinom Balkom, pričom každému z rodičov bola uložená povinnosť zaplatiť preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 500 eur do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia (rozhodnutie nadobudlo právoplatnosť dňa 20.04.2020). Otec zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 500 eur dňa 09.03.2016, a matka ho doposiaľ nezložila. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 01.06.2016, č.k. 22P/81/2014-575 súd prvej inštancie nariadil doplnenie znaleckého dokazovania znalcom z odboru psychológia Mgr. Martinom Balkom (s poukazom na ďalší priebeh konania).

13. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 01.06.2016, č.k. 22P/81/2014-577 nariadil znalecké dokazovanie z odboru zdravotníctvo a farmácia, odvetvie psychiatria a sexuológia, ktorého vykonaním poveril súdneho znalca MUDr. Ivana Andrého, PhD., a v rozhodnutí uložil obom rodičom povinnosť zaplatiť preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 350 eur do 15 dní odo dňa doručenia rozhodnutia. Otec zložil preddavok na trovy znaleckého dokazovania v sume 350 eur dňa 10.06.2016 a matka dňa 04.03.2021.

14. Okresný súd Bratislava V uznesením zo dňa 21.07.2016, č.k. 22P/81/2014-763 priznal súdnemu znalcovi Mgr. Martinovi Balkovi znalečné vo výške 1.095,62 eur za vypracovanie dodatku k Znaleckému posudku č. 6/2016 zo dňa 15.07.2016, ktoré mu bolo vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov, pričom proti danému uzneseniu, ktoré vydal vyšší súdny úradník, žiaden z účastníkov nepodal sťažnosť.

15. Uznesením zo dňa 25.08.2016, č.k. 22P/81/2014-841 súd prvej inštancie priznal súdnemu znalcovi Mgr. Martinovi Balkovi znalečné vo výške 471,46 eur za vypracovanie dodatku k Znaleckému posudku č. 13/2016 zo dňa 01.08.2016, ktoré mu bolo vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov, pričom proti danému uzneseniu podala matka dňa 20.09.2016 sťažnosť, ktorú tamojší súd uznesením zo dňa 13.10.2016, č.k. 22P/81/2014-920 odmietol.

16. Uznesením zo dňa 11.10.2016, č.k. 22P/81/2014-913 súd prvej inštancie priznal súdnemu znalcovi MUDr. Ivanovi Andrému, PhD., MHA znalečné vo výške 458,16 eur za vypracovanie Znaleckého posudku č. 53/2016 zo dňa 30.09.2016, a to zo štátnych finančných prostriedkov.

17. Súd prvej inštancie uznesením zo dňa 21.02.2017, č.k. 22P/81/2014-1018 priznal súdnemu znalcovi Mgr. Martinovi Balkovi znalečné vo výške 73,04 eur za podanie ústneho vysvetlenia znaleckého posudku, ktoré mu bolo vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov.

18. Uznesením súdu prvej inštancie zo dňa 21.02.2017, č.k. 22P/81/2014-1019 bolo súdnemu znalcovi Mgr. Martinovi Balkovi priznané znalečné vo výške 86,32 eur za podanie ústneho vysvetlenia znaleckého posudku, ktoré mu bolo vyplatené zo štátnych finančných prostriedkov.

19. Z obsahu spisu ďalej vyplýva, že súd prvej inštancie naposledy rozhodoval o žiadosti matky na oslobodenie od súdnych poplatkov zo dňa 04.07.2016, doplnenej podaním zo dňa 22.10.2020, a prílohami doloženými súdu prvej inštancie dňa 26.10.2020, uznesením zo dňa 08.12.2020, č.k. 22P/81/2014-1363, v ktorom nepriznal matke oslobodenie od povinnosti zložiť preddavok na trovy spojené so znaleckým úkonom vo výške 350 eur (matka bola v danom čase dlhodobo zamestnaná v riadnom pracovnom pomere vo Finančnej správe SR, kde dosahovala priemerný mesačný príjem vo výške 1.031,12 eur (bez nemocenských dávok), poberala invalidný dôchodok vo výške 194,90 eur mesačne a dávky nemocenského poistenia, bola bezpodielovou spoluvlastníčkou bytu. Uznesením zo dňa 12.02.2021, č.k. 22P/81/2014-1380 súd prvej inštancie podľa § 239 ods.1, § 240, § 248, § 250 ods.1 C.s.p. zamietol sťažnosť matky proti tomuto uzneseniu konštatujúc jej nedôvodnosť s poukazom na pravidelný a dostatočný príjem matky, ktorá si od okamihu, kedy bola zviazaná k povinnosti zložiť preddavok na trovy znaleckého dokazovania (uznesením zo dňa 01.06.2016, č.k. 22P/81/2014-577) mohla tvoriť finančné rezervy pre tento účel).

20. Celkovú sumu znalečného vo výške 3.844,49 eur následne súd prvej inštancie v napadnutom rozhodnutí rozdelil medzi rodičov v pomere 1:1, a po započítaní nimi zložených preddavkov (u otca v celkovej výške 850 eur a u matky vo výške 350 eur) uložil otcovi povinnosť nahradiť štátu trovy konania vo výške 1.072,45 eur a matke vo výške 1.572,45 eur, s určením rozdielných lehôt uložených na plnenie (otcovi v dĺžke 90 dní a matke v dĺžke 180 dní odo dňa doručenia uznesenia). Matka v podanom odvolaní uviedla, že na jej strane existujú pomery odôvodňujúce oslobodenie od súdnych poplatkov a opakovane namietla osobu znalca Mgr. Martina Balka a závery, ku ktorým vo vykonanom znaleckom dokazovaní dospel, a otec namietol neprímerané zvýhodnenie matky uložením o polovicu dlhšej lehoty na plnenie, než aká bola uložená jemu.

21. Odvolací súd je v zhode so súdom prvej inštancie v tom, že v predmetnej veci bolo nevyhnutné pomerným spôsobom rozhodnúť o náhrade trov štátu, spočívajúcich v náhrade výdavkov vyplatených súdnym znalcom zo štátnych finančných prostriedkov a nekrytých preddavkami na trovy znaleckého dokazovania, uhradenými v priebehu konania rodičmi, keďže v danom prípade sa nejedná o trovy konania, ktoré znáša štát a potreba nariadenia znaleckého dokazovania a jeho doplnenia vyplynula z priebehu konania. Konštatuje, že v čase rozhodovania súdu prvej inštancie, po ostatnom rozhodnutí súdu o žiadosti matky na oslobodenie od súdnych poplatkov (uznesením zo dňa 08.12.2020, č.k. 22P/81/2014-1363, v spojení s uznesením zo dňa 12.02.2021, č.k. 22P/81/2014-1380), z obsahu spisu nevyplývalo, že na strane matky sú podmienky na oslobodenie od súdnych poplatkov (obaja rodičia boli v danom čase ekonomicky činní, a okrem maloletej nemali inú vyživovaciu povinnosť). Odvolací súd sa stotožnil aj s určením lehôt na zaplatenie náhrady trov konania štátu rodičom nad rámec zákonom ustanovenej lehoty troch dní v súlade s § 234 ods. 2 C.s.p., v spojení s § 232 ods. 3 C.s.p., a to na strane otca v dĺžke 90 dní a na strane matky v dĺžke 180 dní odo dňa doručenia uznesenia, keď súd prvej inštancie takéto rozhodnutie náležite odôvodnil výškou náhrady trov u každého z rodičov, ako aj opakovanými žiadosťami matky o úhradu trov vo forme splátok. Otec pritom vo svojom odvolaní neuviedol žiadne dôvody, pre ktoré by nebol schopný zaplatiť náhradu trov konania štátu v určenej výške v lehote 90 dní odo dňa doručenia uznesenia.

22. Pokiaľ ide o odvolacie námietky matky týkajúce sa osoby znalca Mgr. Martina Balka a jeho znaleckých záverov, týmito sa odvolací súd bližšie nezaoberal, keďže v aktuálnom štádiu konania je predmetom rozhodovania výlučne otázka náhrady nákladov, ktoré vznikli štátu v súvislosti s vykonaným znaleckým dokazovaním, pričom o priznaní znalečného súdom ustanovenému znalcovi Mgr. Martinovi Balkovi, ako aj znalcovi MUDr. Ivanovi Andrému, PhD., MHA už bolo právoplatne rozhodnuté vyššie uvedenými uzneseniami súdu prvej inštancie. Odvolací súd sa pritom nestotožnil s argumentom matky, že závery znalca Mgr. Balka boli v priebehu konania vyvrátené, keďže zo záverov tohto znalca vychádzal súd prvej inštancie vo svojom rozsudku zo dňa 22.03.2017, č.k. 22P/81/2014-1091 a tieto neboli spochybnené ani v rozsudku Krajského súdu v Bratislave zo dňa 03.04.2018, č.k. 11CoP/334/2017-1289, ktorým bol citovaný rozsudok súdu prvej inštancie v časti výrokov týkajúcich sa zmeny úpravy výkonu rodičovských práv a povinností k maloletej potvrdený.

23. Odvolací súd, vychádzajúc zo stavu existujúceho v čase jeho rozhodovania o odvolaniach rodičov (§ 217 ods. 1, § 234 ods. 2 C.s.p.), musel následne preskúmané rozhodnutie vyhodnocovať aj v kontexte podania matky zo dňa 20.04.2022, v ktorom (po vydaní napadnutého rozhodnutia súdom prvej inštancie) podala návrh na oslobodenie od súdnych poplatkov uvádzajúc rovnaké okolnosti týkajúce sa jej osobných, majetkových a finančných pomerov, ktoré uviedla v podanom odvolaní a tvrdiac, že v súčasnosti nie je schopná uhradiť trovy štátu vo výške 1.572,45 eur. Po vyhodnotení dôvodov žiadosti matky (ktoré zároveň tvorili aj súčasť odvolania) odvolací súd nevzhladol dôvod na to, aby pri rozhodovaní o náhrade trov štátu zohľadnil sociálne pomery matky, ktoré neodôvodňujú jej oslobodenie od súdnych poplatkov, keď táto je zamestnaná a dosahuje mesačný príjem vo výške 1.100 eur netto a súčasne poberá invalidný dôchodok vo výške 200 eur mesačne. Matkou uvádzané mesačné náklady na maloletú vo výške 900 eur, resp. 750 eur za situácie, keď je táto zverená do striedavej osobnej starostlivosti obidvoch rodičov bez určenia výživného, a teda polovicu mesiaca zaťažujú náklady spojené so starostlivosťou o maloletú otca, pritom nemožno považovať za primerané. Rovnako mesačné náklady matky v ňou uvádzanej výške 1.085 eur pôsobia s prihliadnutím na jej príjem nadhodnotene, pričom matka ich dôvodnosť (s výnimkou nákladov na bývanie a doplatkov za lieky a zdravotnú starostlivosť v minimálnej výške) náležite nepreukázala. Dôvodom pre oslobodenie matky od súdneho poplatku nie je ani zmena v jej osobných pomeroch, v dôsledku ktorej sa matke od septembra 2021 zvýšili náklady na bývanie. Odvolací súd má za to, že preukázané pomery na strane matky, ktorej celkový príjem je o niečo vyšší ako výška priemernej mzdy na Slovensku (v roku 2020 1.133 eur, v roku 2021 1.211 eur) neodôvodňujú pri rozhodovaní o trovách štátu v sume 1.572,45 eur, na ktoré bola zaviazaná matka, prijatie úvahy o tom, že osobné, majetkové a finančné pomery matky jej túto sumu neumožňujú uhradiť. Navyiac, matke bola súdom prvej inštancie určená lehota na plnenie v dĺžke 6 mesiacov, ktoré jej dávajú dostatočný priestor na uhradenie nákladov, ktoré štátu v tomto súdnom konaní vznikli.

24. Na základe uvedeného odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie v napadnutých výrokoch I., II. a III. a v závislom výroku IV. o trovách prvoinštančného a odvolacieho konania ako vecne a právne správne podľa § 387 ods. 2 C.s.p. potvrdil.

25. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 52 C.m.p.

26. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0 (§ 2 ods. 1 C.m.p., § 393 ods. 2 C.s.p.).

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).